

de tot voor enkele tientallen jaren bloeiende klompenindustrie in deze omgeving. De populierenteelt, die plaatsvond op agrarische percelen, maar ook in de wegbermen van Gemeentelijke wegen op basis van het zgn. “voorpootrecht” leverde een specifiek agrarisch coulissenlandschap op, waarom de regio bekendstaat. Roois Landschap wil het populierenlandschap behouden en versterken in die delen van de gemeente die ervoor geschikt zijn. Dit gebeurt door stimulering van de populierenteelt langs wegen, maar ook door actief onderhoud door de populierenwerkgroep die is aangesloten bij onze Stichting.

“Vlechtheggen in Het Groene Woud”

Een bijzonder landschapselement waarvoor Roois Landschap zich sterk maakt is de zogenaamde vlechtheg. In het agrarische verleden van Nederland waren overal in het buitengebied heggen, waarvan de stammen met elkaar werden vervlochten om een ondoordringbare hindernis te vormen. Op deze manier werd het vee binnen het weiland of juist buiten de akkers gehouden. Sinds het ruime gebruik van prikkeldraad werd het grootste deel van deze heggen gerooïd. Steeds meer instanties en particulieren hebben echter de aloude vlechtheg ontdekt als een waardevol en vooral duurzaam landschapselement met zeer belangrijke ecologische waarde.

Sinds 2011 is Roois Landschap samen met de Stichting “de Brabantse Boerderij” uitvoerder van een project “Vlechtheggen in Het Groene Woud”, geïnitieerd door de Stichting Streekrekening Het Groene Woud. In het kader van dit project krijgen natuurwerkgroepen uit het hele Groene Woud-gebied een cursus, plantmateriaal en gereedschap om een eigen vlechtheg aan te leggen en te onderhouden. Alleen al op basis van dit project komt in totaal ruim een kilometer aan nieuwe vlechtheggen tot stand.

In Sint-Oedenrode heeft Roois Landschap al diverse heggen aangeplant die de komende jaren zullen worden omgevormd tot vlechtheg.

De meest opvallende hiervan is een 150 meter lange heg aan de Dommel tegenover de knoptoren.

Behoud van karakteristieke bomen

Behalve de totstandkoming van nieuwe beplantingen wil Roois Landschap zich ook inspannen voor het behoud van monumentale en karakteristieke bomen in Sint-Oedenrode.

Hiervoor wordt een inventarisatie uitgevoerd van bomen in de gemeente die voldoen aan de criteria van monumentale bomen of die op een andere wijze kenmerkend of karakteristiek zijn voor de omgeving. Een voorbeeld van het laatste betreft de in Sint-Oedenrode en omgeving voorkomende geknotte berken, restanten van een hakhoutcultuur die al sinds lang niet meer bestaat. Deze knotberken, maar bijvoorbeeld ook enkele oude geknotte eiken en essen, vormen zeer waardevolle landschappelijk en cultuurhistorisch elementen.

Contactinformatie:

Stichting Het Roois Landschap
Ravelstraat 14, 5491 MB Sint-Oedenrode
rooislandschap@gmail.com
(0413) 42 04 21 / 06 29 02 77 65
www.rooislandschap.nl

© 2012 tekst en fotografie: Stichting Het Roois Landschap

ROOIS LANDSCHAP

actief in het buitengebied

Stichting Het Roois Landschap
zet zich in voor behoud en herstel van een rijk
geschakeerd cultuur- en natuurlandschap in
het buitengebied van Sint-Oedenrode.

We beseffen dat de wereld niet stil staat. Ook de economie moet zich kunnen ontwikkelen, m.a.w. het moet wel een landschap blijven van deze tijd, met respect voor de mensen die daar nu werken, wonen en recreëren.

Het landschap van Sint-Oedenrode is waardevol omdat we gezegend zijn met een voor dit gebied zo kenmerkend populierenlandschap, terwijl we nog belangrijke restanten kunnen waarnemen van een kleinschalig agrarisch cultuurlandschap waar de Dommel als een belangrijk verbindend element doorheen stroomt.

Stichting Het Roois Landschap vertegenwoordigt de belangen van diverse organisaties die zich met het landschap verbonden voelen. In het bestuur zitten vertegenwoordigers van landbouw (ZLTO), wildbeheer (WBE Midden Brabant) en natuurbescherming (IVN). Samen komen ze op voor de belangen van het landschap in de Gemeente Sint-Oedenrode. Dit doet de Stichting door vertegenwoordigd te zijn in diverse overlegstructuren en klankbordgroepen, zowel van de Gemeente als van andere organisaties die invloed hebben op het landschap in Sint-Oedenrode. Er wordt samengewerkt met plaatselijke en provinciale organisaties die actief zijn in het landschap. Ook gaat de Stichting concreet in het landschap aan de slag, waarbij onze natuurwerkgroep een actieve rol speelt.

Enkele concrete projecten waar we mee bezig zijn:

Akkerrandenbeheer

In nauwe samenwerking met ZLTO en Agrarische Natuurvereniging Het Groene Woud worden agrariërs gestimuleerd tot de aanleg van bloemrijke randen of akkerflora- en faunaranden bij hun percelen. Deze randen dienen enerzijds ter verfraaiing van het buitengebied, maar vooral als leefgebieden, wijkplaatsen of verbindingzones voor planten en dieren. Roois Landschap geeft voorlichting en legt contacten op basis waarvan de juiste subsidiemogelijkheden voor de grondeigenaren worden benut.

Totstandkoming van een boomkwekerij-convenant in de gemeente Sint-Oedenrode

Door de bodemsamenstelling en waterhuishouding is een groot deel van het buitengebied van Sint-Oedenrode en omgeving zeer geschikt voor boomteelt. De afgelopen jaren zijn hier dan ook diverse boomkwekerijen gevestigd, veelal gespecialiseerd in laanbomenteelt.

Ongebreidelde groei van de laanbomenteelt zou een verstoring van het kleinschalige agrarische landschap kunnen betekenen. Goede afspraken, via een convenant vastgelegd, moeten bevorderen dat de laanbomenteelt kan groeien, zonder de bijzondere kwaliteiten van het Rooise landschap in essentie aan te tasten. Een commissie met vertegenwoordigers van Roois Landschap en boomtelers zal zwaarwegende adviezen verstrekken aan de Gemeente betreffende ontwikkelingen in de boomteelt. Tevens wordt met de boomtelers samengewerkt in projecten van landschapsverfraaiing en verbetering van biodiversiteit.

Aanleg en onderhoud van een grienveld bij de afslag A50, nabij de Rooise zoom

De natuurwerkgroep van Roois Landschap heeft een project in uitvoering waarbij in de lus van de A50-afslag een oud landschap herleeft. In het verleden werden in de omgeving veel wilgen gekweekt die werden gebruikt voor vlechtwerk en voor het maken van hoepels. Deze laatste ten behoeve van het maken van houten vaten.

Om deze cultuur en de plaatselijke en regionale wilgensoorten te behouden hebben enkele van deze specifieke wilgensoorten op deze voor iedereen zichtbare locatie een plek gekregen. De natuurwerkgroep zorgt tevens voor het actieve beheer van deze griendcultuur.

Aanleg en onderhoud van houtwallen, singels en andere landschapselementen

In het grote buitengebied van de gemeente Sint-Oedenrode zijn vele landschapselementen die onderhoud nodig hebben. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de vele knotwilgen die regelmatig moeten worden geknot. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren in samenwerking tussen Gemeente, Roois Landschap en grondeigenaren diverse houtwallen en andere landschapselementen aangelegd. Om de waarde hiervan voor flora en fauna te behouden hebben ook deze landschapselementen periodiek onderhoud nodig. De natuurwerkgroep heeft nog steeds behoefte aan extra vrijwilligers die zich in hun vrije uren actief met deze vorm van landschapsbeheer willen bezig houden.

De zorg voor het populierenlandschap

In de omgeving van Sint-Oedenrode is vanaf de 18e eeuw een bijzonder landschap ontstaan. In deze periode kwamen populierenrassen tot stand die een kruising waren tussen de inheemse Zwarte populier en Amerikaanse populierensoorten. Deze zogenaamde Canadapopulieren werden een belangrijke basis voor